

Briselē, 25.6.2019.
COM(2019) 350 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN REVĪZIJAS PALĀTAI

**Gada ziņojums budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2018. gadā veiktajām iekšējām
revīzijām**

{SWD(2019) 300 final}

Satura rādītājs

1.	IEVADS	2
2.	IEKŠĒJĀS REVĪZIJAS DIENESTA UZDEVUMS — NEATKARĪBA, OBJEKTIVITĀTE UN PĀRSKATATBILDĪBA	2
3.	REVĪZIJAS DARBA PĀRSKATS	3
3.1.	2018. gada revīzijas plāna īstenošana.....	3
3.2.	Statistikas dati par iekšējās revīzijas dienesta ieteikumiem	4
4.	SECINĀJUMI, KURU PAMATĀ IR 2018. GADĀ VEIKTAIS REVĪZIJAS DARBS	6
4.1.	Secinājumi par lietderības revīzijām	6
4.1.1.	Komisijas ģenerāldirektorātu, dienestu un izpildaģentūru darbības rezultāti: horizontālie procesi	7
4.1.2.	Budžeta darbības un administratīvo apropriāciju īstenošanas rezultāti	10
4.2.	Iekšējās revīzijas dienesta ierobežotie secinājumi	12
4.3.	Vispārējs atzinums par Komisijas finanšu pārvaldību	13
5.	APSPRIEŠANĀS AR KOMISIJAS FINANŠU PĀRKĀPUMU KOMISIJU	14
6.	MAZINĀŠANAS PASĀKUMI SAISTĪBĀ AR IESPĒJAMIEM INTEREŠU KONFLIKTIEM (STARPTAUTISKIE STANDARTI) — EIROPAS OMBUDA IZMEKLĒŠANA	14
7.	PAPILDU UZRAUDZĪBA UN TURPMĀKI PASĀKUMI SAISTĪBĀ AR REVĪZIJAS IETEIKUMIEM.....	15

1. IEVADS

Īstenojot budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru un saskaņā ar Finanšu regulas 118. un 247. pantu ar šo ziņojumu Eiropas Parlaments un Padome tiek informēta par Komisijā 2018. gadā veiktajām iekšējām revīzijām. Šā ziņojuma pamatā ir Komisijas iekšējā revidenta ziņojums par 2018. gadā pabeigtajām iekšējās revīzijas dienesta revīzijām un konsultatīvajiem ziņojumiem (1). Tas attiecas uz **Komisijas ģenerāldirektorātos, dienestos un izpildaģentūrās veiktajām revīzijām** (2) un ietver i) kopsavilkumu par veikto iekšējo revīziju skaitu un veidu, ii) sniegto ieteikumu kopsavilkumu un iii) informāciju par saskaņā ar šiem ieteikumiem īstenoto rīcību.

2. IEKŠĒJĀS REVĪZIJAS DIENESTA UZDEVUMS — NEATKARĪBA, OBJEKTIVITĀTE UN PĀRSKATATBILDĪBA

Iekšējās revīzijas dienesta uzdevums ir **palielināt un aizsargāt organizatorisko vērtību, nodrošinot uz risku pamatotu un objektīvu ticamības apliecinājumu, konsultācijas un vērtējumu**. Iekšējās revīzijas dienests palīdz Komisijai sasniegt tās mērķus, ieviešot sistemātisku, disciplinētu pieeju, lai izvērtētu un uzlabotu riska pārvaldības, kontroles un pārvaldības procesu efektivitāti. Tā uzdevumi ietver novērtējuma veikšanu un atbilstošu ieteikumu sniegšanu riska pārvaldības, kontroles un pārvaldības procesa uzlabošanai ar mērķi sasniegt šādus trīs mērķus: i) atbilstošu ētikas normu un vērtību veicināšana organizācijā; ii) organizācijas darbības rezultātu efektīvas pārvaldības un pārskatatbildības nodrošināšana; iii) informācijas par riskiem un kontroli efektīva ziņošana attiecīgām organizācijas daļām. Tādējādi iekšējās revīzijas dienests tiecas veicināt lietderīgas un efektīvas pārvaldības kultūru Komisijā un tās struktūrvienībās.

Iekšējās revīzijas dienesta neatkarība ir noteikta Finanšu regulā (3) un šā dienesta **nolikumā** (4), ko pieņēmusi Komisija. Šajā nolikumā ir noteikts, ka iekšējās revīzijas dienesta revidentiem novērtējuma objektivitātes nodrošināšanas un interešu konflikta novēršanas nolūkā ir jāsaglabā sava neatkarība attiecībā uz pasākumiem un darbībām, ko viņi pārbauda. Ja ir faktiski vai šķietami apdraudēta viņu objektivitāte, būtu jāizpauž informācija par šo apdraudējumu. Iekšējais revidents, ja pats to uzskata par vajadzīgu, var vērsties tieši pie Komisijas priekšsēdētāja un/vai kolēģijas.

Iekšējās revīzijas dienests savu darbu veic saskaņā ar Finanšu regulu un iekšējo revidentu institūta starptautiskajiem iekšējās revīzijas profesionālās prakses standartiem un ētikas kodeksu.

Iekšējās revīzijas dienests ziņo Revīzijas progresa komitejai, kā arī sniedz tai darbības atskaites. Revīzijas progresa komiteja atbalsta komisāru kolēģiju to pienākumu izpildē, kas tai paredzēti saskaņā ar Līgumiem, Finanšu regulu un citiem normatīvajiem aktiem. Tā sniedz šo atbalstu, i) nodrošinot iekšējās revīzijas dienesta neatkarību, ii) uzraugot iekšējās revīzijas darba kvalitāti, iii) nodrošinot, ka Komisijas dienesti pienācīgi ņem vērā iekšējās un ārējās revīzijas ieteikumus, un iv) nodrošinot, ka šiem ieteikumiem seko atbilstoša pēckontrole. Tādējādi Revīzijas progresa komiteja palīdz uzlabot Komisijas efektivitāti un lietderību tās mērķu sasniegšanā. Komiteja arī atbalsta kolēģiju Komisijas pārvaldības, riska pārvaldības un iekšējās kontroles prakses pārraudzībā. Iekšējais revidents 2018. gada janvārī izdeva revīzijas ziņojumu par pārvaldību Komisijā. Šajā ziņojumā bija konstatēts, ka ir vajadzīgi samērīgi uzlabojumi, *inter alia* riska pārvaldības, finanšu pārskatu sniegšanas un korporatīvo (pārraudzības) struktūru pilnvarojuma jomā. Kā daļa no Komisijas turpmākiem pasākumiem pēc revīzijas 2018. gada novembrī tika atjaunināts Revīzijas progresa komitejas nolikums.

1 Ziņojumā ir iekļauti revīzijas ziņojumi, kas pabeigti laikposmā no 2018. gada 1. februāra līdz 2019. gada 31. janvārim.

2 Ziņojumā nav ietvertas Eiropas decentralizētās aģentūras, Eiropas Ārējās darbības dienests un citas iekšējās revīzijas dienesta revidētās struktūras, kas saņem atsevišķus gada ziņojumus.

3 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.

4 Sk. 2017. gada 30. jūnija paziņojumu Komisijai C(2017)4435 *final*, Eiropas Komisijas iekšējās revīzijas dienesta nolikums.

Iekšējās revīzijas dienests neveic revīziju sistēmām, kuras dalībvalstīs ieviestas ES līdzekļu kontrolei. Šādas revīzijas tiek veiktas pat līdz atsevišķu atbalsta saņēmēju līmenim, un tās veic dalībvalstu iekšējie revidenti, valstu revīzijas iestādes, citi atsevišķi Komisijas ģenerāldirektorāti un Eiropas Revīzijas palāta. Taču Iekšējās revīzijas dienests revidē pasākumus, kurus Komisijas dienesti veic, lai uzraudzītu un revidētu i) dalībvalstu struktūras un ii) citas struktūras, kas atbild par ES līdzekļu izmaksāšanu, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizāciju. Kā noteikts Finanšu regulā, Iekšējās revīzijas dienests šos pienākumus var veikt uz vietas, tostarp dalībvalstīs.

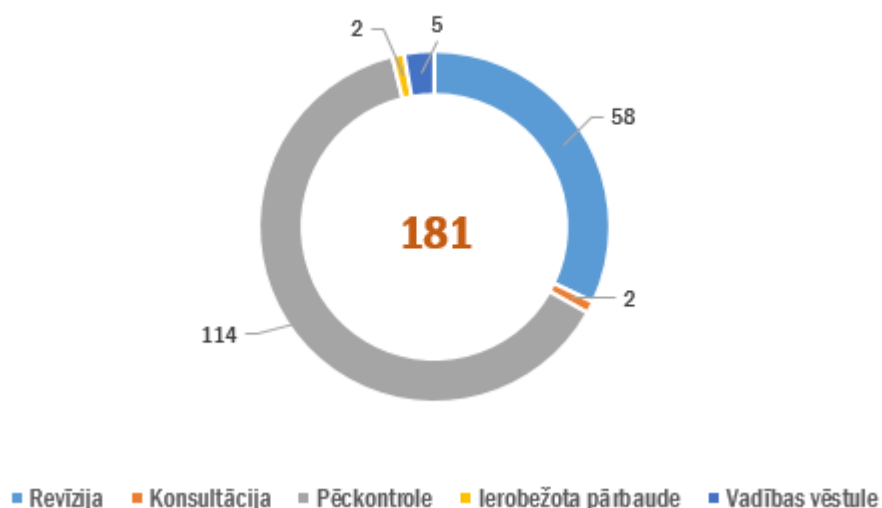
3. REVĪZIJAS DARBA PĀRSKATS

3.1. 2018. gada revīzijas plāna īstenošana

Līdz noteiktajam termiņam, proti, 2019. gada 31. janvārim, **atjauninātais 2018. gada revīzijas plāns bija īstenots 100 % apmērā**⁽⁵⁾. Šajā revīzijas plānā bija iekļautas revīzijas Komisijas dienestos un izpildaģentūrās⁽⁶⁾.

Tika pabeigti 166 "uzdevumi" (revīzijas, konsultācijas, pēckontrole un pārbaudes) un sagatavots 181 ziņojums (tostarp pēckontroles paziņojumi un vadības vēstules)⁷. Pabeigto uzdevumu un ziņojumu sadalījums pa veidiem ir atspoguļots turpmākajās diagrammās.

2018. gada ziņojumu skaits pēc veida

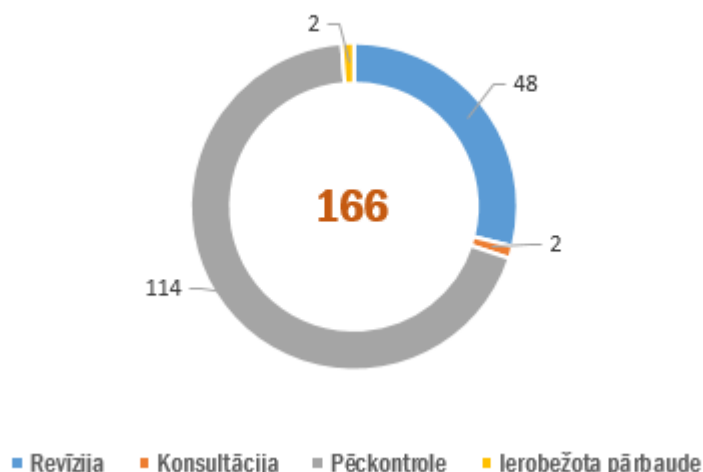

5 Sk. arī Iekšējās revīzijas dienesta 2018. gada darbības pārskatu.

6 Pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā ir sniegts pārskats par visām pabeigtajām revīzijām un kontroles revīzijām.

7 Atšķirību starp ziņojumu skaitu un uzdevumu skaitu izraisa fakts, ka revīzijas uzdevums var būt pamatā vairāku ziņojumu sagatavošanai (piemēram, atkarībā no revīzijas darba rezultātiem papildus galīgajam revīzijas ziņojumam revidētajām struktūrām vai citām struktūrvienībām var tikt nosūtīta vadības vēstule).

2018. gada uzdevumu skaits pēc veida

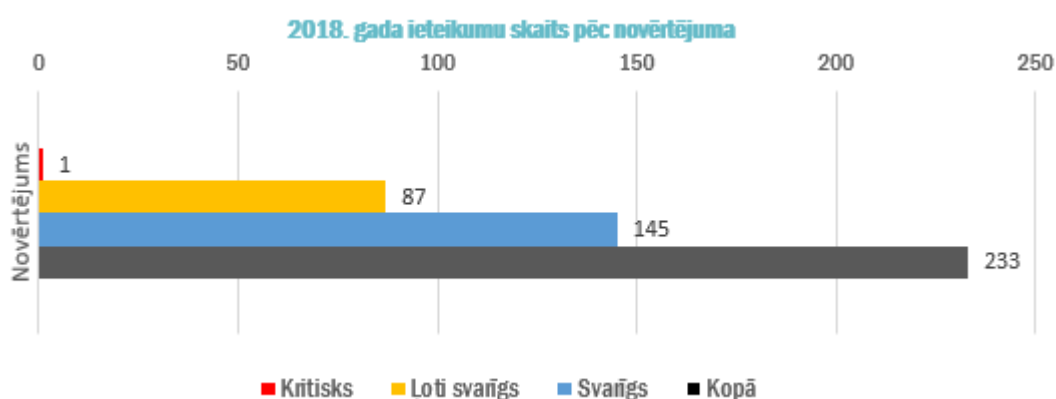

Sākotnējo 2018. gada plānu (kurā bija iekļauti 52 revīzijas uzdevumi (ko veidoja revīzijas, pārbaudes un konsultācijas, bet ne pēckontrole)) atjaunināja gada vidū. Gan sākotnējo plānu, gan atjaunināto plānu izskatīja Revīzijas progresa komiteja.

Iekšējās revīzijas dienests plāno savu revīzijas darbu, pamatojoties uz riska novērtējumu un spējas analīzi. Šī prasība ir noteikta dienesta nolikumā un starptautiskajos standartos, un tā arī palīdz nodrošināt revīzijas plāna lietderīgu un efektīvu īstenošanu. Pēc tam revīzijas plāna īstenošana tiek regulāri pārraudzīta un tiek veiktas nepieciešamās korekcijas. Iekšējās revīzijas dienests 2018. gadā veica padziļinātu riska novērtējumu, uz kura pamata tiek veidots stratēģiskais daudzgadu revīzijas plāns 2019.–2021. gadam, kā arī gada revīzijas plāns 2019. gadam.

3.2. Statistikas dati par Iekšējās revīzijas dienesta ieteikumiem

Iekšējās revīzijas dienesta 2018. gadā sniegto ieteikumu skaits ir atspoguļots attēlā turpmāk.

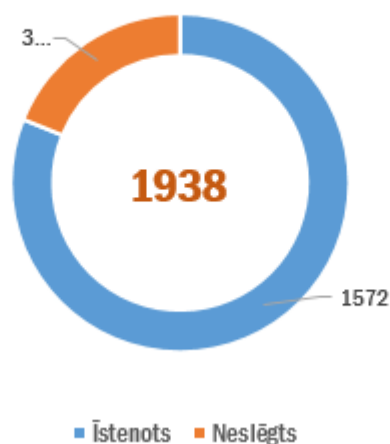

100 % no sniegtajiem ieteikumiem tika pieņemti. Attiecībā uz visiem ieteikumiem revidētās struktūras izstrādāja rīcības plānus, kurus iesniedza Iekšējās revīzijas dienestam, un Iekšējās revīzijas dienests tos novērtēja kā apmierinošus.

Tika novērtēts, ka noteiktajā termiņā, t. i., 2019. gada 31. janvārī, revidētās struktūras bija īstenojušas 1572 ieteikumus, proti, 81 % no to pieņemto ieteikumu kopējā skaita, kurus Iekšējās

revīzijas dienests bija sniedzis laikposmā no 2014. līdz 2018. gadam (kopumā bija pieņemti 1938 ieteikumi) (8). Tādējādi minētajā dienā joprojām nebija slēgti kopumā 366 ieteikumi (19 %).

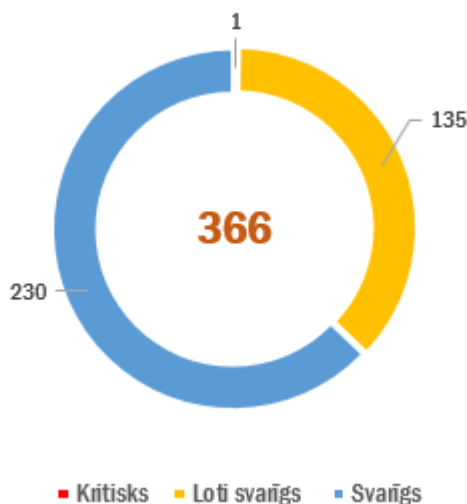
2014.–2018. gadā sniegto ieteikumu skaits pēc statusa (pamatojoties uz revidēto struktūru novērtējumu)

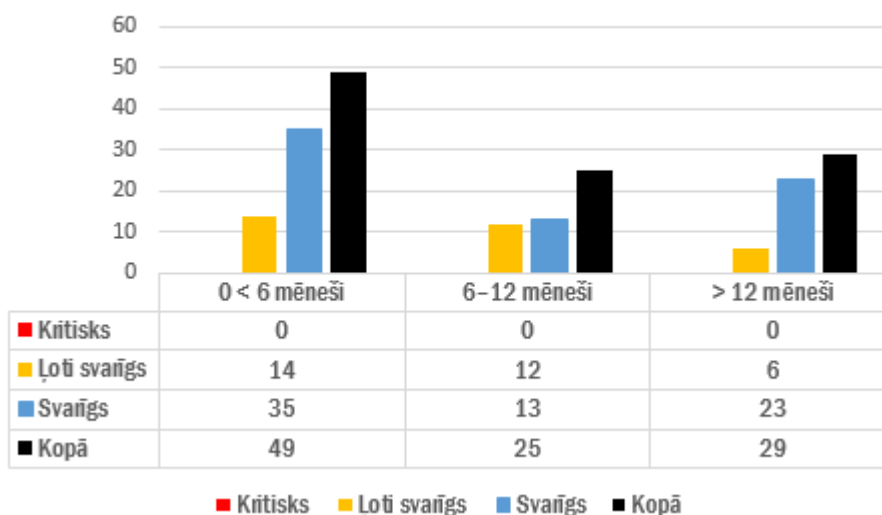
No šiem 366 neslēgtajiem ieteikumiem (9) 1 ir novērtēts kā “kritisks” (10), 135 ieteikumi ir novērtēti kā “ļoti svarīgi” un 103 ieteikumu īstenošana norit ar aizkavēšanos (t. i., nav īstenoti līdz sākotnēji apstiprinātajai īstenošanas dienai). Ieteikumi, kuru īstenošana norit ar aizkavēšanos, veido 5,3 % no kopējiem 1938 pieņemtajiem ieteikumiem. No šiem 103 ieteikumiem, kuri tiek īstenoti ar aizkavēšanos, **18 “ļoti svarīgi” ieteikumi tiek īstenoti ar ilgstošu aizkavēšanos** (aizkavēšanās ir ilgstoša, ja ieteikums joprojām nav slēgts vairāk nekā 6 mēnešus pēc sākotnējās īstenošanas dienas). Tie **veido tikai 2,9 % no “kritisku” un “ļoti svarīgu” pieņemto ieteikumu kopējā skaita laikposmā no 2014. līdz 2018. gadam** (salīdzinājumā ar 2,0 % iepriekšējā pārskata periodā). Tādu “ļoti svarīgu” revīzijas ieteikumu skaits, kuru īstenošana ir aizkavējusies par vairāk nekā 6 mēnešiem, pēdējos gados ir ievērojami samazinājies (vidēji no 28 ieteikumiem laikposmā no 2015. gada jūnija līdz 2016. gada oktobrim līdz vidēji 15 ieteikumiem laikposmā no 2017. gada janvāra). Patlaban tiek veikts šo ieteikumu īstenošanas darbs, un Revīzijas progresa komiteja turpinās to cieši uzraudzīt.

-
- 8 Tabulā ir parādīts ieteikumu novērtējums noteiktajā termiņā. Tas var atšķirties no sākotnējā ziņojumā sniegtā novērtējuma, ja iekšējās revīzijas dienestam šķiet, ka darbības, kuras pēc tam veikusi revidētā struktūra, ir pietiekamas, lai daļēji mazinātu konstatētos riskus un tādējādi izraisītu ieteikuma prioritātes pazemināšanu.
 - 9 Turklāt joprojām nav slēgts viens “svarīgs” ieteikums, kas sniegts pirms 2013. gada (Atalgojuma un individuālo tiesību birojs (PMO) — jaunās atalgojuma lietojumprogrammas revīzija).
 - 10 Iekšējās revīzijas dienests pēc tam ir norādījis, ka pamatā esošie riski ir daļēji mazināti, un pazeminājis šā ieteikuma novērtējumu uz “ļoti svarīgs”.

Neslēgto ieteikumu skaits pēc novērtējuma

Ieteikumu īstenošanas aizkavēšanās ilgums pēc novērtējuma

Kopumā lekšējās revīzijas dienests uzskata, ka revīzijas ieteikumu īstenošana ir apmierinoša un salīdzināma ar iepriekšējiem pārskata periodiem. Šī situācija liecina, ka **Komisijas dienesti rūpīgi īsteno “ļoti svarīgos” ieteikumus** un ka tie tādējādi mazina lekšējās revīzijas dienesta konstatētos riskus. Tomēr uzmanība būtu jāpievērš atsevišķiem ieteikumiem, kuri novērtēti kā “ļoti svarīgi” un kuru īstenošana ir ilgstoši aizkavējusies (t. i., par vairāk nekā sešiem mēnešiem).

Kopsavilkums par šiem “ļoti svarīgajiem” ieteikumiem, kuru īstenošana norit ar ilgstošu aizkavēšanos, ir sniegts šim ziņojumam pievienotajā dienestu darba dokumentā (3. iedaļa).

4. SECINĀJUMI, KURU PAMATĀ IR 2018. GADĀ VEIKTAIS REVĪZIJAS DARBS

4.1. Secinājumi par lietderības revīzijām

Lai sekmētu Komisijas uz darbības rezultātiem pamatoto kultūru un tās uzsvāru uz ieguldīto līdzekļu lielāku lietderību, lekšējās revīzijas dienests 2018. gadā īstenoja divu veidu revīzijas — lietderības revīzijas (11) un revīzijas, kas ietver būtiskus darbības rezultātu elementus (vispārējas

11 Kopumā lekšējās revīzijas dienests veica 42 lietderības un vispārējas revīzijas. Lai iegūtu papildu informāciju, skatiet dienestu darba dokumentu.

revīzijas). Abu šo veidu revīziju īstenošana bija daļa no lekšējās revīzijas dienesta 2016.–2018. gada stratēģiskā revīzijas plāna.

lekšējās revīzijas dienests saskaņā ar savu metodiku un paraugpraksi aplūkoja darbības rezultātus netiešā veidā. Tas tika veikts, izvērtējot, vai un kā vadība ir izveidojusi kontroles sistēmas, kas paredzētas tās darbību rezultātu (lietderība un efektivitāte) novērtēšanai un ticamības nodrošināšanai. Izmantojot šo pieeju, **lekšējās revīzijas dienests cenšas pārliecināties, ka ģenerāldirektorāti un dienesti ir izveidojuši atbilstošas darbības rezultātu sistēmas un darbības rezultātu novērtēšanas rīkus, galvenos rādītājus un uzraudzības sistēmas.** Daļēji tas ir saistīts ar to, ka daudzos juridiskajos pamatos ir noteikti mērķi, kas ir plašāki nekā tie, kurus Komisija var sasniegt saviem spēkiem. Tas nozīmē, ka *SMART* (12) mērķi un kritēriji vispirms ir jāizlemj Komisijas līmenī. Šo mērķu un kritēriju uzdevums ir, cik vien iespējams, nošķirt Komisijas konkrēto ieguldījumu no citu tādu galveno dalībnieku ieguldījuma, kuri veicina ES mērķu īstenošanu un sasniegšanu (dalībvalstis, reģioni, valstis, kas nav Eiropas Savienībā, starptautiskās organizācijas u. c.).

Turpmākajās iedaļās ir izklāstīti lekšējās revīzijas dienesta secinājumi par dažādajiem tā 2018. gadā veikto revīziju aspektiem, kas attiecas uz darbības rezultātiem.

4.1.1. Komisijas ģenerāldirektorātu, dienestu un izpildaģentūru darbības rezultāti: horizontālie procesi

4.1.1.1. Sinerģijas un lietderības pārbaude

Lielā daļā no 2018. gadā veiktajām revīzijām uzmanība bija pievērsta lietderīgai un efektīvai resursu izmantošanai dažādajos Komisijas ģenerāldirektorātos un dienestos.

Viena no galvenajām Komisijas iniciatīvām šajā jomā ir **sinerģijas un lietderības pārbaude**, kas sāka 2016. gadā (13). Šī tālejošā iniciatīva tiecās mainīt darba metodes Komisijā, panākt atbalsta funkciju lietderības uzlabošanu, kā arī atbrīvot resursus pārgrupēšanai uz jomām, kurām ir vislielākā politiskā nozīme. Lekšējais revīzijas dienests revīzijā atzina, ka sinerģijas un lietderības pārbaudes iniciatīva Komisijai ir liels izaicinājums. Šī iniciatīva ir devusi jaunus un inovatīvus domāšanas un problēmu risināšanas veidus. Visaptverošā “jomas vadītāja” pieeja jo īpaši palīdz mazināt savrupību un sekmēt saskaņotāku domāšanas veidu. Iniciatīvai pēc tās iesākuma bija ļoti sarežģīts posms, un tas bija gaidāms, ņemot vērā iniciatīvas vērienīgumu. Lekšējās revīzijas dienests norāda, ka kopš minētā sākumposma ir panākta attīstība un īstenoti kopīgi centieni, lai risinātu pamatā esošās sistēmas nepilnības. Šo centienu mērķis ir ieviest stabilākus procesus un dot jaunu impulsu iniciatīvai, uz kuru joprojām tiek liktas ļoti lielas cerības turpmākajā attīstībā, jo īpaši, ņemot vērā pašreizējās Komisijas pilnvaru termiņa beigas un jaunās Komisijas darba sākumu 2019. gadā. Tiek risinātas daudzas no sākotnējām problēmām, piemēram, i) centrālās vadības trūkums svarīgu jautājumu risināšanā, ii) ietaupījumu stabilitātes un īstenojamības nodrošināšana, iii) budžeta jautājumi, iv) efektīvas uzraudzības trūkums un v) pieejas nepietiekamā vienotība un saskaņotība. Tomēr turpmāk joprojām ir veicams ievērojams darbs, lai panāktu ilgtspējīgu un reālu sinerģiju un lietderību un paredzētajā termiņā sasniegtu mērķus, kas noteikti paziņojumā par 2016. gada sinerģijas un lietderības pārbaudi. Ir jādara vēl vairāk, lai izmantotu jau pašreiz panākto attīstību un nodrošinātu sinerģijas un lietderības pārbaudes iekļaušanu Komisijas darba kultūrā.

Revīzijā arī tika konstatēts, ka korporatīvā līmenī centrālajiem dienestiem būtu jādefinē skaidri ietaupījumu noteikšanas kritēriji, kā arī cieši jāuzrauga šā mērķa sasniegšanā panāktā virzība un “jomas vadītājiem” būtu jāizveido atbilstīgi kvalitātes mehānismi, lai parādītu klientiem ģenerāldirektorātiem savu pakalpojumu kvalitātes līmeni un vajadzības gadījumā veiktu koriģējošas darbības. Lekšējās revīzijas dienesta ieteikumos paredzētais šajā sakarā ir uzskatāms par samērīgiem uzlabojumiem, kuri tiecas palīdzēt nodrošināt, lai sinerģijas un lietderības

12 *SMART* — konkrēts, izmērāms, sasniedzams, reālistisks un savlaicīgs.

13 Komisijas paziņojums SEC(2016)170 *final*.

pārbaudes iniciatīvas mērķi galu galā tiktu sekmīgi īstenoti. Pēc lekšējās revīzijas dienesta revīzijas Komisija 2019. gada aprīlī izdeva jaunu paziņojumu par sinerģijas un lietderības iniciatīvu (14).

4.1.1.2. Pārvaldības procesi

lekšējās revīzijas dienests 2017. gadā ziņoja par vairākiem trūkumiem, kas konstatēti Komisijas pārvaldības procesos. **Komisija 2018. gada novembrī saskaņā ar lekšējās revīzijas dienesta ieteikumiem sagatavoja paziņojumu un lēmumu kopumu** ("pārvaldības paketi"), lai risinātu lekšējās revīzijas dienesta konstatētās problēmas un atjauninātu Komisijas korporatīvās pārvaldības pasākumus.

Arī vairākās revīzijās 2018. gadā uzmanība tika pievērsta pārvaldības aspektiem dažādās politikas jomās.

Revīzija par **Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta telesakaru pārvaldību** atklāja, ka kopš 2014. gada, kad telesakaru programma tika sākta, ir ievērojami palielinājies tās piedāvāto pakalpojumu klāsts un tā ir kļuvusi sarežģītāka. Sākotnēji izveidotā pārvaldības struktūra vairs nav piemērota pašreizējai programmas sarežģītībai, kā arī turpmākajai attīstībai saskaņā ar programmu "Digitālā Eiropa", un šī situācija var arī ietekmēt programmas īstenošanas efektivitāti. Tāpēc lekšējās revīzijas dienests ieteica Komunikācijas tīklu, saturs un tehnoloģiju ģenerāldirektorātam, lai tas sadarbībā ar pārējiem ģenerāldirektorātiem, kuri īsteno programmu, uzlabo Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta pašreizējo darbības rezultātu sistēmu. lekšējās revīzijas dienests arī ieteica, lai Komunikācijas tīklu, saturs un tehnoloģiju ģenerāldirektorāts pienācīgi uzrauga tās attīstību un rezultātus, nosakot izmērāmus mērķus un rādītājus.

Informācijas tehnoloģijas pārvaldības jomā Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorātā veiktie īpašie pārvaldības pasākumi, kas paredzēti OPSYS (operatīvās sistēmas (15)) programmas un ar to saistīto apakšprojektu pārvaldībai, kopumā ir lietderīgi un efektīvi. Tomēr pastāvošais informācijas sistēmas pārvaldības modelis nav pietiekami pielāgots Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorāta turpmākajām informācijas tehnoloģijām, kas tiks izmantotas, līdzko OPSYS sāks reāli darboties. lekšējās revīzijas dienests ieteica, lai Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorāts stiprina savu datu pārvaldību.

lekšējās revīzijas dienests arī sniedza ieteikumus par trūkumiem, kas konstatēti integrētās datorizētās veterinārās sistēmas (TRACES (16)) informācijas tehnoloģijas pārvaldības un informācijas tehnoloģijas drošības jomā.

4.1.1.3. Cilvēkresursu pārvaldības procesi

Attiecībā uz cilvēkresursiem revīzijā par **cilvēkresursu pārvaldību Kopīgajā pētniecības centrā** tika konstatēts, ka pārvaldības un kontroles sistēma pagaidu zinātniskā personāla pieņemšanai darbā: i) ir atbilstīgi izstrādāta; ii) nodrošina likumīgu un pareizu pieņemšanu darbā; iii) ir efektīvi izmantojama ikdienas vajadzību apmierināšanai. Tomēr pārvaldības un kontroles

14 C(2019)2329 final, 2019. gada 26. marta paziņojums (*Synergies and Efficiencies Initiative: 'stock-taking and way forward'* ("Sinerģijas un lietderības iniciatīva : līdzšinējie rezultāti un turpmākā virzība")).

15 OPSYS2 programmas mērķis ir līdz 2020. gadam 90 % no mantotajām ģenerāldirektorātu ārējās palīdzības jomas informācijas tehnoloģiju sistēmām aizstāt ar vairākiem atkārtoti izmantojamiem korporatīvās informācijas tehnoloģijas komponentiem un pakalpojumiem, kā arī pastiprināt korporatīvo konverģenci ar e-dotācijas/e-iepirkuma programmu sinerģijas un lietderības uzlabošanai Komisijas informācijas un komunikācijas tehnoloģijas jomā.

16 TRACES ir Eiropas Savienības tiešsaistes pārvaldības rīks, ar kuru pārvalda sertifikātus un dokumentus šādās jomās: i) dzīvnieki, dzīvnieku veselība, dzīvnieku izcelsmes produkti, kā arī augi — Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorātā; ii) kokmateriālu licences — Vides ģenerāldirektorātā; iii) bioloģiskās ražošanas sertifikāti — Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorātā; iv) nozvejas sertifikācijas sistēmas — Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorātā.

sistēma nav efektīva šādās jomās: i) zinātniskā personāla kompetences vajadzību noteikšana ilgtermiņā; ii) pieņemšanas darbā procesa uzraudzība. Šie trūkumi var ietekmēt to vērienīgo mērķu sasniegšanu, ko Kopīgais pētniecības centrs ir izvirzījis savā stratēģijā 2030. gadam. Cilvēkresursu pārvaldības problemātiskums tika konstatēts arī Kopīgā pētniecības centra kodoliekārtu dezekspluatācijas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas programmas revīzijā. Šajā gadījumā tika konstatēta atšķirība starp resursiem, kas vajadzīgi ar dezekspluatāciju saistīto Kopīgā pētniecības centra pienākumu izpildei, un pieejamajiem resursiem (gan darbinieku skaita, gan īpašu profilu/zināšanu ziņā). Turklāt pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt darbības nepārtrauktību prombūtnes / personāla trūkuma gadījumā, nav pietiekami efektīvi. Tas rada diezgan trauslu vidi, kas nav ilgtspējīga ilgtermiņā, jo īpaši, ņemot vērā ar kodoliekārtu dezekspluatāciju un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu saistīto darbību paplašināšanos, kā arī šo darbību veidu izmaiņas.

Kopīgajā pētniecības centrā konstatētās problēmas ir līdzīgas problēmām, kas konstatētas citās revīzijās, kuras leikšējās revīzijas dienests ir veicis no 2016. līdz 2018. gadam un par kurām ir ziņots iepriekšējos gados. Tāpēc 2018. gadā **leikšējās revīzijas dienests Cilvēkresursu un drošības ģenerāldirektorātam nosūtīja vadības vēstuli, kurā ir izklāstītas šajās revīzijās konstatētās kopīgās problēmas.** Šajā vēstulē bija ierosināts izvērtēt vairākus jautājumus, lai palīdzētu Komisijai efektīvi reaģēt uz cilvēkresursu problēmām, ar kurām saskaras ģenerāldirektorāti un dienesti. Palielināta politiskā spiediena kontekstā ir īpaši svarīgi atrisināt šos jautājumus, lai: i) sniegtu rezultātus; ii) pārgrupētu resursus uz jomām, kurām ir vislielākā politiskā nozīme; iii) samazinātu personālu; iv) pārstrukturētu cilvēkresursu kopienas un jauno cilvēkresursu pakalpojumu sniegšanas modeli, pamatojoties uz sinerģijas un lietderības pārbaudes iniciatīvu. leikšējās revīzijas dienesta konstatētās būtiskās atkārtotās problēmas ir šādas: i) visaptverošu un saskaņotu daudzgadu stratēģiju un plānu trūkums cilvēkresursu jomā; ii) nepilnības darba slodzes novērtējumā, uzdevumu plānošanā un prasmju plānošanā, proti, visos galvenajos elementos, uz kuriem pamato rūpīgi izvērtus cilvēkresursu piešķiršanas lēmumus; iii) nepietiekama korporatīvā līmenī sniegtā cilvēkresursu datu un ziņojumu pievienotā vērtība.

4.1.1.4. Citi procesi

Dažādās revīzijās ir secināts, ka turpmāku progresu var panākt arī citu "horizontālo" procesu (t. i., procesu, kuri ietekmē virkni dažādu politikas un administratīvo jomu) kopējo darbības rezultātu uzlabošanā.

Agrīnās atklāšanas un izslēgšanas sistēma (EDES) ir brīdināšanas instruments, kas ietver ierobežotai lietošanai paredzētu informāciju par trešām personām, kuras varētu apdraudēt ES finanšu intereses un reputāciju. Sistēmas mērķis ir apkarot krāpšanu, kā arī aizsargāt ES finanšu intereses un tādējādi nodrošināt, ka kredītrīkotāji pieņem pamatotus lēmumus. Revīzijā attiecībā uz agrīnās atklāšanas un izslēgšanas sistēmu tika konstatēts, ka pati kontroles sistēma kopumā ir izstrādāta efektīvi un lietderīgi, kā arī saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktu noteikumiem. Tomēr revīzijā tika konstatētas šādas divas problēmjomas: i) pamatnostādnes un izpratnes veicināšana; ii) agrīnās atklāšanas un izslēgšanas sistēmas praktiskā īstenošana. Tāpēc leikšējās revīzijas dienests ieteica īstenot ievērojamus centienus gan korporatīvā, gan vietējā līmenī, lai panāktu pietiekamu informētību par agrīnās atklāšanas un izslēgšanas sistēmu un šīs sistēmas pilnvērtīgu īstenošanu nolūkā nodrošināt, ka tā darbojas efektīvi.

Eiropas Komisija ik dienu rada, sagādā, iegādājas un izplata nemateriālus aktīvus. Šie aktīvi bieži ir aizsargāti ar intelektuālā īpašuma tiesībām, piemēram, ar autortiesībām, preču zīmēm un patentiem. Tajā pašā laikā Komisijas dienestiem varētu būt jāizmanto intelektuālā īpašuma aktīvi, kas pieder trešām personām. Tādēļ **Eiropas Komisijā intelektuālais īpašums ir jāpārvalda lietderīgi un efektīvi.** Lai gan Komisija saviem ar intelektuālo īpašumu saistītiem pasākumiem ir izstrādājusi piemērotus pārvaldības, riska pārvaldības un kontroles procesus, šo procesu īstenošanā korporatīvā līmenī tika konstatētas nepilnības. Nepilnības jo īpaši tika konstatētas intelektuālā īpašuma aktīvu identifikācijā un klasifikācijā, kā arī programmatūras līgumiem pievienotajās intelektuālā īpašuma klauzulās. leikšējās revīzijas dienests ne vien sniedza ieteikumus, kā risināt šīs problēmas, bet arī ieteica Informātikas ģenerāldirektorātam un Kopīgajam pētniecības centram, lai tie kopīgi izstrādā korporatīvu programmatūras politikas Komisijai piederošas programmatūras izveidei un izplatīšanai.

Riska pārvaldība attiecas uz to iespējamo problēmu identificēšanu un rūpīgu izvērtēšanu, kuras var ietekmēt organizācijas darbību izpildi, kā arī tās mērķu sasniegšanu. Stabils un pilnīgi izstrādāts riska pārvaldības process, kas veido pārvaldības procesu neatņemamu sastāvdaļu, var sniegt organizācijai pievienoto vērtību, palielinot tās iespēju sasniegt savus mērķus, jo īpaši, ja šo organizāciju ir skārušas būtiskas pārmaiņas. Attiecībā uz Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorātu un Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorātu revīzijās tika konstatēts, ka riska pārvaldības process vēl nav pilnībā integrēts ģenerāldirektorātu kultūrā un sistēmās. Reaģējot uz konstatētajām problēmām, Iekšējās revīzijas dienests ieteica abiem ģenerāldirektorātiem stiprināt savus riska noteikšanas un izvērtēšanas norādījumus un metodiku, iekļaujot zaudētu iespēju, ārējās dimensijas un transversālu risku izvērtēšanu, kā arī iespēju izmantot dažādas riska noteikšanas metodikas, kuras labāk atbilst to konkrētajiem apstākļiem.

Ja Komisija pieredzētu vienas vai vairāku tās kritiski svarīgo sistēmu būtisku bojājumu, tas varētu ievērojami ietekmēt reputāciju. No tā izriet, ka **Komunikācijas ģenerāldirektorāta darbības nepārtrauktības prasības** ir ļoti stingras. Lai gan Komunikācijas ģenerāldirektorāts ir ieviesis daudzas kontroles, kuru mērķis ir samazināt riskus, Iekšējās revīzijas dienests konstatēja nepilnību galvenajā posmā, uz kura pamatojas darbības nepārtrauktības pārvaldība, — tā ietekmes uz darbību analīzes procesā.

Ir būtiski nodrošināt atbilstošu pasākumu koordināciju un sadarbību ar ieinteresētajām personām, lai dažādu politikas jomu starpā nodrošinātu konsekventu un efektīvu rīcību.

Attiecībā uz ārējo darbību tiek veikti **koordinācijas pasākumi starp Komisiju (Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorātu, Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorātu, kā arī Ārpolitikas instrumentu dienestu) un Eiropas Ārējās darbības dienestu** ES delegāciju pārvaldības, kā arī ārējo instrumentu programmu plānošanas un īstenošanas jomā. Šie koordinācijas pasākumi notiek gan galvenajā mītnē, gan ES delegāciju līmenī. Koordinācijas pasākumus kopumā atzina par efektīviem un lietderīgiem, lai gan tika konstatēta nepilnība valsts līmeņa koordinācijā. Iekšējās revīzijas dienests jo īpaši ieteica Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorātam un Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorātam turpināt attīstīt darbības instrumentu (palīdzības īstenošanas infopaneli), kas paredzēts konsolidēta Eiropas Savienības finansētu projektu portfeļa izveidei.

Eiropas Savienības Statistikas birojs (Eurostat) cieši sadarbojas ar citām ES struktūrām un starptautiskajām organizācijām, lai uzlabotu statistikas metodiku un datu apmaiņu. Šī **sadarbība ar ārējām ieinteresētajām personām** ievērojami ietekmē Eiropas statistikas programmas īstenošanu. *Eurostat* ir izveidojis efektīvus sadarbības mehānismus ar vairākām ārējām ieinteresētajām personām, bet ieviestajām pārvaldības un kontroles sistēmām trūkst skaidras kopējās politikas ģenerāldirektorāta līmenī. Papildus tam ir jāuzlabo arī pasākumu koordinācija un attiecīgās informācijas apmaiņa ģenerāldirektorātā.

Dažādās revīzijās tika revidēti vairāki **labāka regulējuma** iniciatīvas aspekti. Tajās ietilpa revīzijas par vērtēšanas procesu Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorātā, Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorātā un Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorātā, revīzija par likumdošanas iniciatīvu sagatavošanu Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorātā un revīzija par ES tiesību aktu veselības jomā uzraudzību un izpildes panākšanu Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorātā. Būtiskas problēmas attiecībā uz darbības rezultātiem šajās jomās netika konstatētas.

4.1.2. *Budžeta darbības un administratīvo apropriāciju īstenošanas rezultāti*

4.1.2.1. Tieša pārvaldība

To līdzekļu jomā, kurus pārvalda tieši, vairākās revīzijās tika izvērtēta dotāciju pārvaldība, ko īsteno izpildaģentūras (Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra, Mazo un vidējo uzņēmumu izpildaģentūra, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra, Inovācijas un tīklu izpildaģentūra, Pētniecības izpildaģentūra). **Darbības rezultātu būtiskas nepilnības netika konstatētas nevienā izpildaģentūrā, izņemot Izglītības, audiovizuālās jomas un**

kultūras izpildaģentūru. Lai gan šajā aģentūrā pārbaudītajā projektu izlasē netika atklātas būtiskas problēmas attiecībā uz projektu pārvaldību un maksājumu apstrādi, tajā tika konstatēti nopietni trūkumi, kas ietekmē kopējās iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti. Pēc revīzijas aģentūra ir rīkojusies, lai novērstu šos trūkumus. Iekšējās revīzijas dienests ir norādījis, ka pamatā esošie riski ir daļēji mazināti, un pazeminājis šā "kritiskā" ieteikuma novērtējumu uz "ļoti svarīgs".

Izplatīšanas un izmantošanas pasākumi ir ārkārtīgi svarīgs faktors pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" ietekmes maksimālā palielināšanā. Ar tiem tiek nodrošināta **Eiropas Savienības finansētu pētniecisko darbību rezultātu efektīva izmantošana un izplatīšana.** Komisijas uzdevums ir pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" labuma guvējus atbalstīt ar konkrētām iniciatīvām un īpašiem instrumentiem, kā arī nodrošināt labuma guvēju līgumsaistību izpildi. Kopējais atbalsta centrs ir izstrādājis atbilstošu izplatīšanas un izmantošanas procesu, kuru atbalsta informācijas tehnoloģijas darbplūsmā un kurā ietilpst obligātās pārbaudes, kas projektu vadītājiem jāveic, ja tiek izvērtēta dotācijas nolīgumā apstiprinātā izplatīšanas un izmantošanas plāna īstenošana. Tomēr pastāv nepilnības šā procesa praktiskajā piemērošanā. Tāpēc iekšējās revīzijas dienests sniedza ieteikumus, lai nodrošinātu, ka: i) tiek pienācīgi uzraudzīta atbilstība izplatīšanas un izmantošanas līgumsaistībām, kā arī ziņošanas prasībām; ii) pēc projektu īstenošanas tiek īstenota pietiekama izplatīšanas un izmantošanas darbību pēckontrole.

Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorāts tiešās pārvaldības režīmā pārvalda dotāciju piešķiršanas un iepirkuma procedūras saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu. Pārraudzības misijas ES delegācijās ir svarīgs instruments, kas nepieciešams, lai pastarpināti deleģētajam kredītrīkotājam nodrošinātu pietiekamu pārlicību par to pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti un lietderību, kuras ir ieviestas ar Eiropas kaimiņattiecību instrumenta īstenošanu saistītajās ES delegācijās. Iekšējās revīzijas dienests konstatēja vienu problēmu attiecībā uz pārraudzības misijām. Iekšējās revīzijas dienests ieteica Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorātam pārskatīt savas procedūras, lai uzlabotu pārraudzības misiju efektivitāti, jo īpaši, i) ieviešot pārraudzības misiju plānošanu, kas pamatota uz risku, ii) pārskatot misiju biežumu, iii) uz vietas veikto apmeklējumu ilgumu pielāgojot misiju nobeiguma posma norādījumu prasībām un iv) izveidojot procedūru paraugprakses izplatīšanai citām ES delegācijām.

Revīzijā attiecībā uz **Partnerības instrumentu Ārpolitikas instrumentu dienestā** tika konstatētas nepilnības galveno biroju veiktu pārraudzības misiju izstrādē un īstenošanā. Turklāt iekšējās revīzijas dienests ieteica Ārpolitikas instrumentu dienestam, lai tas stiprina ES delegācijas Amerikas Savienotajās Valstīs kontroles vidi. Tas tika ieteikts, ņemot vērā nepilnības, kas šajā ES delegācijā tika konstatētas Partnerības instrumenta pārvaldības pienākumu sadalījumā. Šīs nepilnības var ietekmēt darbību efektivitāti un lietderību, un to rezultātā var netikt savlaicīgi atklātas krāpnieciskas darbības.

Atalgojuma un individuālo tiesību birojs ir atbildīgs par **kopīgās veselības apdrošināšanas shēmas,** nelaimes gadījumu apdrošināšanas un arodslimību pārvaldību. Revīzijā par Atalgojuma un individuālo tiesību biroja kontroles stratēģiju tika secināts, ka birojs ir atbilstīgi izstrādājis un īstenojis lietderīgas un efektīvas iekšējās kontroles kopīgajai veselības apdrošināšanas shēmai un nelaimes gadījumu apdrošināšanai, lai gan tika konstatētas divas nepilnības. Tāpēc revīzijā tika sniegti ieteikumi par: i) kopīgās veselības apdrošināšanas shēmas kontroles stratēģijas pārbaudi un dokumentāciju un ii) *ex ante* un *ex post* kontroļu efektivitāti un lietderību.

4.1.2.2. Netieša pārvaldība

Netieši pārvaldītu līdzekļu jomā vairākās revīzijās uzsvars tika likts uz **ģenerāldirektorātos un dienestos ieviestajiem uzraudzības pasākumiem**. Divās no šīm revīzijām darbības rezultātu būtiskas nepilnības netika konstatētas (17).

Tomēr divās citās revīzijās, ko veica konkrētās jomās, tika konstatētas nepilnības **finanšu instrumentu pārvaldībā** (18). Tā kā dažu konstatēto problēmu galvenais cēlonis ir centrālajā līmenī, vadības vēstule ar uzlabojumu ieteikumiem tika nosūtīta arī Budžeta ģenerāldirektorātam un Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorātam.

- **LIFE finanšu instrumentu** revīzijā **Klimata politikas ģenerāldirektorātā un Vides ģenerāldirektorātā** Iekšējās revīzijas dienests konstatēja, ka, lai gan kopumā abi ģenerāldirektorāti finanšu instrumentu īstenošanas uzraudzības nolūkā ir ieviesuši atbilstošus pārraudzības procesus, joprojām pastāv nepilnība ES ieguldījuma pamanāmības un popularizēšanas jomā. Lai novērstu šo nepilnību, ģenerāldirektorātiem būtu regulāri jāpārbauda un efektīvi jāuzrauga deleģēšanas nolīgumu prasību ievērošana praksē.
- Pēc tam kad 2017. gadā tika pabeigta revīzija par **ieguldījumu instrumentu pārvaldību** Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorātā, Iekšējās revīzijas dienests 2018. gadā veica līdzīgu revīziju par kaimiņattiecību politikas ieguldījumu mehānismu un Rietumbalkānu ieguldījumu sistēmu Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorātā. Revīzijā tika konstatēts, ka, lai gan kopumā abi ieguldījumu mehānismi ir izstrādāti atbilstīgi, to īstenošanā ir vairākas nepilnības, kuras jānovērš, lai uzlabotu uzraudzības pasākumus un finanšu pārvaldību.

Visbeidzot, revīzijā par **ticamības veidošanas procesu** galvenajā mītnē, ko veica **Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorāta** galvenajā mītnē, tika konstatēta nepilnība gada pārvaldības deklarāciju uzraudzības procesā. Šīs gada pārvaldības deklarācijas iesniedz starptautiskās finanšu iestādes un/vai valstu aģentūras, kas īsteno projektus saskaņā ar netiešu pārvaldību. Iekšējās revīzijas dienests ieteica Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorātam, ka tam būtu: i) jāizveido īpaši norādījumi par uzraudzības procesu (kontrolēm, laika grafiku un pēckontroli) un ii) gada darbības pārskatā jāsniedz informācija par pārvaldības deklarāciju statusu, kā arī par to ieguldījumu ticamības veidošanas procesā.

4.1.2.3. Dalīta pārvaldība

Dalītas pārvaldības jomā sešās lietderības/vispārējās revīzijās tika izvērtēti programmu vadības un maksājumu procesi. **Darbības rezultātu būtiskas nepilnības** šajā jomā netika konstatētas.

4.2. Iekšējās revīzijas dienesta ierobežotie secinājumi

Iekšējās revīzijas dienests 2019. gada februārī **katram ģenerāldirektorātam un dienestam iesniedza ierobežotus secinājumus par iekšējās kontroles stāvokli**. Šie ierobežotie secinājumi tika izmantoti attiecīgo ģenerāldirektorātu un dienestu 2018. gada darbības pārskatu sagatavošanā. Tie tika izdarīti, pamatojoties uz pēdējos trijos gados veikto revīzijas darbu, un aptver visus neslēgtos ieteikumus, ko sniedzis Iekšējās revīzijas dienests un iepriekšējās Iekšējās

17 Revīzija par *GALILEO* projektu pārvaldības un maksājumu pārraudzību Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorātā; revīzija par *Copernicus* programmas īstenošanas pārraudzību Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorātā — II posms.

18 Finanšu instruments: tāda Savienības finansiāla atbalsta pasākums, ko nolūkā pievērsties vienam vai vairākiem konkrētiem Savienības politikas mērķiem sniedz no budžeta līdzekļiem kā pašu kapitāla vai kvazikapitāla investīcijas, aizdevumus vai garantijas, vai citus riska dalīšanas instrumentus un ko vajadzības gadījumā var apvienot ar citiem finansiāla atbalsta veidiem vai ar līdzekļiem, kuriem piemēro dalītu pārvaldību, vai Eiropas Attīstības fonda (EAF) līdzekļiem.

revīzijas struktūras (ciktāl lekšējās revīzijas dienests ir šos ieteikumus pārņēmis). Lekšējās revīzijas dienesta secinājums par iekšējās kontroles stāvokli attiecas tikai uz tām pārvaldības un kontroles sistēmām, kurām tika veikta revīzija. Secinājumā nav ietvertas sistēmas, kurām lekšējās revīzijas dienests nav veicis revīziju pēdējos trijos gados.

Ierobežotajā secinājumā par Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūru īpaša uzmanība tika pievērsta vienam “kritiskam” un diviem “ļoti svarīgiem” ieteikumiem, kas sniegti programmu *Erasmus+* un “Radošā Eiropa” (dotāciju pārvaldības II posma) revīzijas kontekstā, kā rezultātā tika iekļautas **atrunas** attiecīgā dienesta **gada darbības pārskatā**.

4.3. Vispārējs atzinums par Komisijas finanšu pārvaldību

Kā noteikts lekšējās revīzijas dienesta nolikumā, tas sniedz **ikgadēju vispārēju atzinumu par Komisijas finanšu pārvaldību**. Atzinuma pamatā ir revīzijas darbs, ko Komisijas finanšu pārvaldības jomā pēdējos trijos gados (no 2016. līdz 2018. gadam) ir veicis lekšējās revīzijas dienests. Tajā ir ņemta vērā arī informācija no citiem avotiem, proti, no Eiropas Revīzijas palātas sniegtajiem ziņojumiem.

Tāpat kā iepriekšējos izdevumos, arī 2018. gada vispārējā atzinumā ir ietvertas iebildes attiecībā uz atrunām, kas iekļautas deleģēto kredītrīkotāju ticamības deklarācijās. Lekšējās revīzijas dienests, gatavojot savu vispārējo atzinumu, **ņēma vērā kopīgo ietekmi**, ko veido: i) **summas, kas novērtētas kā pakļautas riskam**, kā norādīts gada darbības pārskatos; ii) **koriģējošā kapacitāte**, ko apliecina iepriekšējās finanšu korekcijas un atgūtie līdzekļi, un iii) **turpmāko korekciju un noslēgumā riskam pakļauto summu aplēses**. Ņemot vērā iepriekšējo finanšu korekciju un atgūto līdzekļu apmēru un pieņemot, ka turpmākajos gados korekcijas tiks veiktas līdzīgā līmenī, **ES budžets ir pienācīgi pasargāts gan kopumā** (tas var neattiekties uz atsevišķām politikas jomām), **gan laika gaitā** (reizēm — dažus gadus vēlāk).

Vispārējā atzinumā neiekļaujot sīkākas iebildes, lekšējās revīzijas dienests **uzsvēra turpmāk izklāstīto**.

Uzraudzības stratēģijas attiecībā uz trešām personām, kuras īsteno politikas virzienus un programmas

Lai gan Komisija saglabā pilnu atbildību par izdevumu likumības un pareizības, kā arī pareizas finanšu pārvaldības nodrošināšanu (un arī politikas mērķu sasniegšanu), **tā savu programmu īstenošanā arvien vairāk paļaujas uz trešām personām**. Tas galvenokārt tiek īstenots, deleģējot darbības budžeta izpildi vai konkrētus uzdevumus valstīm, kas nav Eiropas Savienībā, starptautiskām organizācijām vai starptautiskām finanšu iestādēm, valstu iestādēm un aģentūrām, kopuzņēmumiem, ārpussavienības struktūrām un ES decentralizētajām aģentūrām. Turklāt noteiktās politikas jomās vairāk tiek izmantoti pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas 2014.–2020. gadam finanšu instrumenti. Kā norādījusi arī Eiropas Revīzijas palāta, šādi instrumenti un alternatīvi finansēšanas mehānismi Komisijai rada specifiskus sarežģījumus un riskus.

Lai pildītu savus vispārējos pienākumus, Komisijas struktūrvienībām ir jāpārtrauc programmu un politikas pasākumu īstenošana un jāsniedz norādījumi un palīdzība, kad tas ir nepieciešams. Tādēļ tām ir jāparedz un jāīsteno atbilstoši, efektīvi un lietderīgi pārraudzības, uzraudzības un ziņošanas pasākumi, lai nodrošinātu, ka deleģētie subjekti un citi partneri efektīvi īsteno programmas, atbilstīgi aizsargā ES finanšu intereses un attiecīgā gadījumā ievēro deleģēšanas nolīgumu noteikumus un ka, cik drīz vien iespējams, tiek atrisinātas visas konstatētās iespējamās problēmas.

Iekšējās revīzijas dienests vairākās revīzijās ir ieteicis Komisijas struktūrvienību attiecīgās kontroles stratēģijās un pārraudzības mehānismos skaidrāk izklāstīt prioritātes un vajadzību iegūt ticamību par finanšu pārvaldības pareizību šajās ES un ārpussavienības struktūrās. Lai gan pēdējos gados centrālo dienestu līmenī un attiecīgo Komisijas struktūrvienību līmenī ir īstenota rīcība ar mērķi mazināt revīzijas darba rezultātā konstatētos riskus, dažās jomās joprojām ir vajadzīgi turpmāki uzlabojumi.

Turklāt Iekšējās revīzijas dienests norāda, ka, neskarot par jauno daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam notiekošo sarunu rezultātu, decentralizētajām aģentūrām un citām īstenošanas struktūrām arī turpmāk tiks uzticēti ar darbību saistīti pienākumi noteiktās jomās. Šajā saistībā Komisijas struktūrvienībām būtu jāturpina centieni konstatēt un izvērtēt ar uzdevumu deleģēšanu trešām personām saistītos riskus un jāveic efektīvi un lietderīgi pārraudzības pasākumi, turpinot attīstīt attiecīgās kontroles stratēģijas.

Iekšējās revīzijas dienests turpmāk ar jauno daudzgadu finanšu shēmu saistītas attīstības tendences uzraudzīs stratēģiskā riska novērtējuma un revīzijas plāna atjaunināšanas kontekstā, lai savlaicīgi novērtētu saistīto augsto risku un vajadzības gadījumā izvērtētu Komisijas struktūrvienību sagatavotību īstenot jaunās shēmas pēc to pieņemšanas.

Problēmām, kuras Iekšējais revidents ir aplūkojis iepriekš uzsvērtajā jautājumā, Komisija pievērš īpašu uzmanību.

Inovatīviem finanšu instrumentiem un alternatīviem finansēšanas mehānismiem ir arvien svarīgāka nozīme ES budžeta izpildē. Finanšu instrumentu plašākam izmantojumam, ko paredz pašreizējā daudzgadu finanšu shēma, ir bijusi būtiska nozīme privāto ieguldījumu veicināšanā un ES budžeta ietekmes palielināšanā. Komisija ir ierosinājusi, ka tas būtu jāturpina arī nākamajā daudzgadu shēmā, un ir apņēmusies nodrošināt, ka visi saistītie riski tiek atbilstīgi samazināti.

Komisija arī pievērš lielu uzmanību aģentūru un citu īstenošanas struktūru pienācīgai pārraudzībai. Piemēram, centrālie dienesti un struktūrvienības 2018. gadā izveidoja darba grupu, lai precizētu un norobežotu to struktūrvienību funkcijas, kuras veic izpildaģentūru pārraudzību. Attiecībā uz decentralizētajām aģentūrām jaunais finanšu pamatregulējums ir uzlabojis pārvaldības pasākumus, un decentralizētās aģentūras nostiprina savu riska pārvaldību. Komisija turpinās attiecīgos gadījumos rīkoties, lai nepārtraukti uzraudzītu, mazinātu un novērstu riskus, kas saistīti ar uzdevumu deleģēšanu trešām personām.

5. Apspriešanās ar Komisijas finanšu pārkāpumu komisiju

Atbilstīgi Finanšu regulas 143. pantam izveidotā panelkomiteja **2018. gadā nebija konstatējusi nevienu sistēmisku problēmu**, par kuru tai ir paredzēts sniegt Finanšu regulas 93. pantā minēto atzinumu (19).

6. Mazināšanas pasākumi saistībā ar iespējamiem interešu konfliktiem (starptautiskie standarti) — Eiropas Ombuda izmeklēšana

Iekšējās revīzijas dienesta pašreizējais ģenerāldirektors un Komisijas Iekšējais revidents *Manfred Kraff* stājās amatā 2017. gada 1. martā. Pirms tam *Manfred Kraff* bija Komisijas Budžeta ģenerāldirektorāta ģenerāldirektora vietnieks un grāmatvedis.

Saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standartiem (20) 2017. gada 7. martā pēc iecelšanas ģenerāldirektora un Iekšējā revidenta amatā *Manfred Kraff* izdeva **norādījumus par pasākumiem, kas ir jāievieš, lai mazinātu un/vai novērstu jebkādu iespējamu vai šķietamu interešu konfliktu attiecībā uz Iekšējās revīzijas dienesta revīzijas darbu**

19 Jānorāda, ka kopš jaunās Finanšu regulas (FR) piemērošanas sākuma visu iestāžu finanšu pārkāpumu komisijas funkcijas ir nodotas Agrīnās atklāšanas un izslēgšanas sistēmas panelkomitejai, kas minēta FR 143. pantā.

20 Starptautiskajos revīzijas standartos, uz kuriem ir tieša atsauce Finanšu regulas 98. pantā ("Iekšējā revidenta iecelšana"), ir noteikts: "Ja ir faktiski vai šķietami apdraudēta neatkarība vai objektivitāte, par šo apdraudējumu ir jāinformē attiecīgās personas. Informācijas izpaušanas raksturs ir atkarīgs no apdraudējuma." (Iekšējo revidentu institūts (IAA), IPPF standarts 1130.) Turklāt standartos ir noteikts: "Iekšējiem revidentiem ir jāatturas no tādu konkrētu darbību novērtēšanas, par kurām tie ir iepriekš bijuši atbildīgi. Objektivitāte ir šķietami apdraudēta, ja Iekšējais revidents apliecina ticamību attiecībā uz darbību, par kuru Iekšējais revidents ir bijis atbildīgs iepriekšējā gadā." (Iekšējo revidentu institūts (IAA), IPPF standarts 1130.A1.)

saistībā ar viņa iepriekšējiem pienākumiem. Šo pasākumu piemērošanas termiņš tika pagarināts 2018. gadā (uz laikposmu no 2018. gada 1. marta līdz 2019. gada 1. martam) un 2019. gadā ar *Manfred Kraff* 2018. gada 1. martā un 2019. gada 1. martā izdotajiem norādījumu paziņojumiem visam lekšējās revīzijas dienesta personālam. Saskaņā ar šiem pasākumiem, kuru piemērošanas laiks tagad ir pagarināts līdz 2020. gada 1. martam, *Manfred Kraff* neiesaistītos tāda revīzijas darba uzraudzīšanā, kas ir saistīts ar darbībām, par kurām viņš bijis atbildīgs pirms amata ieņemšanas lekšējās revīzijas dienestā. Ar šādiem gadījumiem saistītā revīzijas darba uzraudzība galu galā tika uzticēta lekšējās revīzijas dienesta bijušajam ģenerāldirektora pienākumu izpildītājam (2016. gada septembris–2017. gada februāris) un lekšējās revīzijas dienesta pašreizējam direktoram *Jeff Mason* (IAS.B, Revīzija Komisijā un izpildaģentūrās I). Pasākumi arī paredzēja, ka par šiem norādījumiem un to īstenošanu tiks informēta Revīzijas progresa komiteja un ka *Jeff Mason* lūgs Revīzijas progresa komiteju izvērtēt visas situācijas, kurās varētu uzskatīt, ka ir mazināta *Manfred Kraff* neatkarība vai objektivitāte. Šajos gadījumos *Manfred Kraff* atturētos no saistītā revīzijas darba uzraudzības.

Ieviestos pasākumus ar Revīzijas progresa komiteju apsprieda tās 2018. gada marta sanāksmē. Komiteja uzskatīja, ka lekšējās revīzijas dienesta izstrādātie pasākumi atbilstīgi novērš interešu konflikta risku saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un paraugpraksi. Turklāt komiteja ar gandarījumu norādīja, ka attiecīgajās revīzijās tika praktiski īstenoti pasākumi organizatoriskās neatkarības nodrošināšanai. Revīzijas progresa komiteja šo pasākumu faktisko īstenošanu 2018. gadā turpināja izvērtēt savā sagatavošanas grupas 2019. gada 30. janvāra sanāksmē. Revīzijas progresa komiteja ar gandarījumu norādīja, ka šie pasākumi bija īstenoti praksē vairākās revīzijās, un uzskatīja, ka tā ir paraugprakse iekšējā revidenta profesijas jomā.

Eiropas Ombuds 2017. gada 4. decembrī nosūtīja vēstuli Eiropas Komisijai, informējot to, ka saistībā ar sūdzību, kas saņemta no kāda sabiedrības locekļa, tiks sākta izmeklēšana, lai novērtētu to Komisijas pasākumu atbilstību, kuri īstenoti, lai nepieļautu interešu konfliktu (vai šķietamu interešu konfliktu) saistībā ar lekšējās revīzijas dienesta jaunā ģenerāldirektora iecelšanu. Lekšējās revīzijas dienests un Komisijas centrālie dienesti atbildēja uz dažādajiem ombudes jautājumiem, kā arī sniedza visus attiecīgos prasītos pavaddokumentus un informāciju. Lekšējās revīzijas dienests norāda, ka 2018. gada 17. decembrī **ombudes nosūtītajā vēstulē Komisijai bija norādīts, ka Komisijas veiktos jebkāda faktiska vai iespējama interešu konflikta novēršanas pasākumus ombude ir novērtējusi kā “kopumā pārliecinošus”**. Tomēr šajā vēstulē ombude arī lūdza sniegt papildu informāciju par vienu konkrētu jautājumu, kas ir saistīts ar ziņojumu sniegšanas kārtību attiecībā uz novērtējumiem par 2017. gadu. Komisija attiecīgo informāciju ombudei nosūtīja 2019. gada aprīlī.

Uzklausīšanā, kas notika 2018. gada 27. septembrī un 2019. gada 7. janvārī un bija daļa no 2017. pārskata gada budžeta izpildes apstiprināšanas, *Manfred Kraff* **iepažīstināja Eiropas Parlamenta Budžeta kontroles komiteju (CONT) ar ieviestajiem pasākumiem**. Šie **pasākumi ir publiskoti** lekšējās revīzijas dienesta 2017. gada un 2018. gada darbības pārskatos (kas ir izdoti 2018. gada martā un 2019. gada martā), kā arī Komisijas gada ziņojumā par iekšējām revīzijām (iepriekšējās Finanšu regulas “99. panta 5. punkta” ziņojums, kas izdots 2018. gada septembrī).

7. PAPILDU UZRAUDZĪBA UN TURPMĀKI PASĀKUMI SAISTĪBĀ AR REVĪZIJAS IETEIKUMIEM

Īstenojot rīcības plānus, kas izstrādāti, reaģējot uz lekšējās revīzijas dienesta revīzijām šajā gadā un iepriekšējos gados, tiek veicināti **Komisijas iekšējās kontroles sistēmas stabili uzlabojumi**. Šim ziņojumam pievienotajā dienestu darba dokumentā ir apkopoti turpmākie pasākumi, kurus patlaban īsteno Komisijas struktūrvienības. Lekšējās revīzijas dienests veiks rīcības plānu īstenošanas pēckontroles uzdevumus. Šos uzdevumus izvērtēs Revīzijas progresa komiteja, kas attiecīgā gadījumā informēs kolēģiju.